

ირაკლი გაბისონია
ჯემალ გაბელია
თეიმურაზ ღარსანია

სისხლის სამართლის კერძო
ნაწილი, ადამიანის სიცოცხლისა
და ჯანმრთელობის წინააღმდეგ
მიმართული დანაშაული

ლექციების კურსი

(წიგნი პირველი)

თბილისი, 2018
გამომცემლობა „იურისტების საგვარო“

ნაშრომი იძლევა ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულებრივი ქმედების ვრცელ, ამომწურავ განმარტებას. მისი შექმნისთვის გამოყენებულია მდიდარი სამეცნიერო ლიტერატურა, მოქმედი კანონმდებლობის ანალიზი და მასალები სასამართლო პრაქტიკიდან.

ქართულ იურიდიულ ლიტერატურაში ეს პირველი, მოკრძალებული ცდაა ამ ფორმატში სალექციო კურსის შექმნის. მისი მიზანია დაეხმაროს სამართლის მიმართულების ყველა საფეხურის სტუდენტებს პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავებასა და კაზუსის ამოხსნისას შესწავლილი თეორიული მასალის გამოყენებაში.

მთავარი რედაქტორი: თსუ-ს პროფესორი ნონა თოდუა

რედაქტორები: სტუ-ს პროფესორი, მიხეილ მამნიაშვილი,
სტუ-ს ასისტენტ-პროფესორი ანა ფუტკარაძე,

რეცენზენტები: სტუ-ს ასოც. პროფესორი თეა შაყულაშვილი
კსუ-ს ასოც. პროფესორი ალექსანდრე გიორგიძე.

ნაშრომი მომზადებულია საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის სამეცნიერო-კვლევითი პროექტის „სისხლის სამართლის კერძო ნაწილი, ადამიანის სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაული“-ს ფარგლებში და გამოცემულია ფაკულტეტის მხარდაჭერით.

© ი.გაბისონია, ჯ.გაბელია, თ. დარსანია

© გამომცემლობა „იურისტების სამყარო“, 2018

გამომცემლობა „იურისტების სამყარო“

თბილისი, მ. კოსტავას №75; 0171

ტელ: (+995 032) 238 35 99; (+995) 557 51 51 34

ვებ-გვერდი: www.law.ge

ელ-ფოსტა: Info@law.ge

www.facebook.com/PublishingWorldofLawyers

ISBN 978- 9941-9607- 3-4

წინასიტყვაობა

საქართველოს კონსტიტუცია აღიარებს, რომ ადამიანი, მისი უფლებები და თავისუფლებები წარმოადგენს უდიდეს ფასეულობას, ხოლო სახელმწიფოზე დაკისრებულია ვალდებულება აღიაროს და დაიცვას ეს უფლებები და თავისუფლებები.

კანონმდებლობის რეფორმის შედეგად, რაც ძირითადად 1999 წლის სისხლის სამართლის კოდექსის მიღებით დაიწყო და დღემდე გრძელდება, უმთავრესი აქცენტი გადატანილია ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დემოკრატიული მექანიზმების სრულყოფაზე.

სისხლის სამართალი წარმოადგენს სამართლის ერთ-ერთ ფუნდამენტურ დარგს, რომლითაც რეგლამენტირებულია სახელმწიფოს დაცვითი ფუნქცია და რეალიზებულია ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების, საკუთრების, საზოგადოებრივი წესრიგის და უსაფრთხოების, გარემოს, კონსტიტუციური წყობილებისა და საერთაშორისო წესრიგის დაცვა დანაშაულებრივი ხელყოფისაგან.

ქართული სისხლის სამართლის წინაშე უამრავი თანამედროვე გამოწვევა დგას, რაც განაპირობებს მის მუდმივ განვითარებასა და დახვეწას. სწორედ სისხლის სამართლისა და სისხლის სამართლის მეცნიერების ამოცანების ჯეროვანი ანალიზი და დამუშავება უდევს საფუძვლად მის მუდმივ რეფორმირებას. ნოვაციებს საჭიროებს არა მარტო სისხლის სამართალი, როგორც სამართლისა და მეცნიერების დარგი, არამედ სწავლების მეთოდიკაც. მოცემული ნაშრომი სწორედ ამ მიზანს ემსახურება. უფრო კონკრეტულად, ეს არის ახალი სისხლის სამართლის კოდექსის მიღების შემდეგ პირველი მცდელობა ქართულ რეალობაში ლექციების კურსის შექმნისა, სადაც განსაკუთრებული ადგილი უკავია საგამოძიებო-სასამართლო პრაქტიკის განზოგადებას და თითოეული სალექციო თემის ირგვლივ კონკრეტული კაზუსების განხ-

ილვას. ლექციების ამ კურსში გაანალიზებულია სისხლის სამართლის კოდექსის კერძო ნაწილში მოთავსებული დანაშაულებრივ ქმედებათა გარკვეული ჯგუფი. სახელდობრ, დანაშაული სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის წინააღმდეგ. აღნიშნულს დაეთმო წინამდებარე წიგნი პირველი, ხოლო - მეორეში, გაშუქებული იქნება ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა წინააღმდეგ მიმართული დანაშაული.

ნაშრომის მიზანია მოქმედი სისხლის სამართლის კანონმდებლობის რესურსების გათვალისწინებით სტრუქტურულ გამოუმუშავოს უნარი კრიტიკულად გაანალიზოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებები შესაბამის სისხლისსამართლებრივ საკითხებზე და ფლობდეს ზოგად ცოდნას მსოფლიოს წამყვანი სამართლის ქვეყნების სისხლის სამართლის შესაბამისი კანონმდებლობის თავისებურებებზე, ხოლო მიღებული თეორიული ცოდნის საფუძველზე მოახდინოს ყოველდღიური ცხოვრებისეული სიტუაციის პრაქტიკულ-სამართლებრივი გადაწყვეტა.

წინამდებარე ლექციების კურსი შედგენილია განახლებული პროგრამის მიხედვით საქართველოს სისხლის სამართლის ახალი კანონმდებლობის საფუძველზე. სისხლის სამართლის მეცნიერების მდგომარეობისა და განვითარების პერსპექტივის გათვალისწინებით განხილულია სისხლის სამართლის კერძო ნაწილის ცნება და სისტემა, ქმედების დანაშაულად კვალიფიკაციის არსი და მნიშვნელობა, კერძო ნაწილის ნორმის სტრუქტურა, ადამიანის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის გვარეობითი აღწერილობა და მისი ცალკეული სახეები. სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული თემებიდან გამომდინარე, დამუშავებულია კონკრეტული კაზუსები, განხილულია ფაქტობრივი გარემოებები და გაკეთებულია შესაბამისი დასკვნები. კონკრეტული კაზუსის ამოხსნის დროს გაანალიზებულია ქმედების ობიექტური შემადგენლობა, ქმედების სუბიექტური შემადგენლობა, მართლწინააღმდეგობისა და ბრალის ნიშნები.

სიახლეა სალექციო თემის დამუშავებისას ძირითადი აქცენტის გადატანა შემთხვევის ანალიზის მეთოდის გამოყ-

ენებით თითოეული სტუდენტის მიერ კაზუსის (შემთხვევის) გააზრებაზე, შეკითხვის დამუშავებაზე, ჰიპოთეზის (სავარაუდო ვერსიის) შედგენასა და უშუალოდ კაზუსის ამოხსნისას შესაბამისი მსჯელობის შედეგად საბოლოო დასკვნის გამოტანაზე. ვინაიდან სწორედ მასზეა დამოკიდებული ქმედების სწორი კვალიფიკაცია. ხოლო შეკითხვის არასწორი გააზრება კი ჰიპოთეზის მცდარად შედგენის საფუძველი ხდება, რაც ძირითადად გავლენას ახდენს ქმედების სამართლებრივ შეფასებაზე.

სტუ-ს სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის სისხლის სამართლის სასწავლო პროგრამა ორიენტირებულია არა მარტო თეორიული საკითხების შესწავლაზე, არამედ უმეტესად პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავებაზე. წინამდებარე სახელმძღვანელო გათვალისწინებულია, როგორც ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საფეხურის სტუდენტებისათვის, ასევე, თავის მხრივ, ემსახურება იურისტების პროფესიულ ზრდას, იურიდიული განათლების ხელშეწყობასა და მნიშვნელოვანი პრაქტიკული უნარების შექმნას. ზემოთქმულის ნათელი მაგალითია ყოველწლიური პროექტი „ქმედებიდან დანაშაულამდე“, რომელშიც ძირითადად მონაწილეობს ბაკალავრიატის მესამე და მეოთხე კურსის სტუდენტები. მათ მოქმედი პროკურორები, გამომძიებლები, მოსამართლეები, ექსპერტები უკითხავენ ლექციებსა და უტარებენ პრაქტიკულ მეცადინეობებს. ამის შემდეგ ისინი დამოუკიდებლად ათვალთვლებენ შემთხვევის ადგილს, იღებენ შესაბამის კვალს, ატარებენ ოპერატიულ-საგამომძიებო მოქმედებებს, უფრო სწორად, იძიებენ სისხლის სამართლის საქმეებს. მათ მიერ გამომძიებული საქმეების განხილვა ხდება საქალაქო და უზენაეს სასამართლოში, სადაც გამომძიებლის, პროკურორის, ადვოკატის, ექსპერტისა და სხვა პროცესის მონაწილეთა როლში გამოდიან უშუალოდ სტუდენტები. აქედან გამომდინარე, პროექტის დანიშნულება სისხლის სამართლის კურსში კონკრეტული და მიზანმიმართულია.

ნაშრომი ემყარება საქართველოს ტექნიკური უნივერ-

სიტეტის სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის სისხლის სამართლის მიმართულების კერძო ნაწილის პროგრამას. სალექციო კურსი განკუთვნილია სამართლის ფაკულტეტის ყველა საფეხურის სტუდენტთა და ყველა იმ პირისთვის, ვისაც აინტერესებს ქმედების დანაშაულებად კვალიფიკაციასთან დაკავშირებული საკითხები.

ცალკე აღნიშვნის ღირსია სახელმძღვანელოს მთავარი რედაქტორის, თსუ-ს პროფესორის ნონა თოდუას როლი, მან დიდი დახმარება გაგვინია ავტორებს საგულისხმო და კრიტიკული შენიშვნებით, მათი ნაწილის გათვალისწინება დადებითად აისახა სახელმძღვანელოზე.

წიგნის გამოსაცემად მომზადებაში აქტიურად მონაწილეობდა სტუ-ს სამართლისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ფაკულტეტის მთავარი სპეციალისტი, მაგისტრატურის მე-2 კურსის სტუდენტი თამარ ბარამია, რისთვისაც მადლობას ვუხდით.

დაბოლოს, გვინდა გამოვხატოთ ჩვენი გულწრფელი მადლიერება ყველა იმ მეცნიერისა და პრაქტიკოსის მიმართ, ვინც თავისი მხარდაჭერითა და სამეცნიერო დისკუსიებით ხელი შეუწყო ამ წიგნის სრულყოფასა და გამოცემას. ასევე, მათ, ვინც გაეცნო ამ ნაშრომს და გამოთქვა ობიექტური შენიშვნები და წინადადებები ლექციების კურსში განხილული საკითხების გარშემო.

**ირაკლი გაბისონია
ჯემალ გაბელია
თეიმურაზ დარსანია**

ს ა რ ჩ ე ვ ი

წინასიტყვაობა.....	3
თავი I-საქართველოს სისხლის სამართლის კერძო ნაწილის ცნება, მიზნები და ამოცანები, ქმედების დანაშაულად კვალიფიკაცია.....	11
1.სისხლის სამართლის კერძო ნაწილის ცნება, მიზნები და ამოცანები.....	14
1.2.სისხლის სამართლის კერძო ნაწილის საგანი, კრიმინალიზაცია და დეკრიმინალიზაცია, სისხლის სამართლის კერძო ნაწილის სისტემა.....	22
1.3.იურიდიული პირის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა.....	30
1.4.ქმედების დანაშაულად კვალიფიკაციის ცნება, კვალიფიკაციის პროცესი, სისხლისსამართლებრივი ნორმების კონკურენცია, ქმედების დანაშაულად კვალიფიკაციის მნიშვნელობა.....	36
საგამოძიებო სასამართლო პრაქტიკა.....	50
გამოყენებული ლიტერატურა.....	51
თავი II - ადამიანის სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის ცნება, სახეები და მათი ზოგადი დახასიათება.....	54
2.1.სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის ზოგადი დახასიათება.....	55
2.2.სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის ცნება დასახეები.....	62
2.3.მკვლელობის ცნება და ზოგადი დახასიათება.....	67
2.4.განზრახ მკვლელობა, მკვლელობის გამიჯვნა მსგავსი შემადგენლობისაგან.....	71
სასამართლო პრაქტიკა.....	94
გამოყენებული ლიტერატურა.....	96
თავი III - განზრახ მკვლელობა დამამძიმებელ გარემოებაში (მუხლი 109-ე).....	98

3.1.სსკ-ის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დამამძიმებელი გარემოებები.....	98
3.2.სსკ-ის 109-ე მუხლის მეორე ნაწილით გათვალისწინებული დამამძიმებელი გარემოებები.....	106
3.3.სსკ-ის 109-ე მუხლის მესამე ნაწილით გათვალისწინებული დამამძიმებელი გარემოებები.....	126
სასამართლო პრაქტიკა.....	152
გამოყენებული ლიტერატურა.....	156

თავი IV - მკვლელობა შემამსუბუქებელ გარემოებებში ცნება და სახეები.....	158
4.1.მკვლელობა მსხვერპლის თხოვნით (მუხლი 110-ე).....	159
4.2.განზრახ მკვლელობა უეცარი, ძლიერი სულიერი აღელვების მდგომარეობაში (მუხლი 111-ე).....	169
4.3.დედის მიერ ახალშობილის განზრახ მკვლელობა (მუხლი 112-ე).....	187
4.4.მკვლელობა აუცილებელი მოგერიების ფარგლებს გადაცილებით (მუხლი 113 -ე).....	192
4.5.მკვლელობა დამნაშავის შეპყრობის აუცილებელი ზომის გადაცილებით(მუხლი 114-ე).....	207
სასამართლო პრაქტიკა.....	210
გამოყენებული ლიტერატურა.....	212

თავი V- სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული სხვა დანაშაულები თვითმკვლელობამდე მიყვანა, სიცოცხლის მოსპობა გაუფრთხილებლობით.....	215
5.1. თვითმკვლელობამდე მიყვანა (მუხლი 115-ე).....	217
5.2. სიცოცხლის მოსპობა გაუფრთხილებლობით(მუხლი 116-ე).....	227
სასამართლო პრაქტიკა.....	240
გამოყენებული ლიტერატურა.....	243

თავი VI-ჯანმრთელობის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის ცნება, სახეები და მათი ზოგადი დახასიათება.....	245
6.1. ჯანმრთელობის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის ცნება და სახეები.....	249
6.2. ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება (მუხლი 117-ე).....	252
6.3. ჯანმრთელობის განზრახ ნაკლებად მძიმე დაზიანება (მუხლი 118-ე).....	277
6.4. ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანება (მუხლი 120-ე).....	284
6.5. ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე ან ნაკლებად მძიმე დაზიანება უეცარი, ძლიერი, სულიერი ალელვების მდგომარეობაში. აუცილებელი მოგერიების ფარგლებს გადაცილებით, დამნაშავეს შეპყრობისათვის აუცილებელი ზომის გადაცილებით, გაუფრთხილებლობით (მუხლები 121-ე, 122-ე, 123-ე, 124-ე).....	287
6.6. ძალადობა, ოჯახში ძალადობა (მუხლები 126-ე, 126'-ე).....	301
სასამართლო პრაქტიკა.....	316
გამოყენებული ლიტერატურა.....	320

თავი VII-ჯანმრთელობისა და სიცოცხლისათვის საფრთხის შემქმნელი დანაშაულის ცნება, სახეები და მათი ზოგადი დახასიათება.....	322
7.1. სიცოცხლისათვის საშიშ მდგომარეობაში ჩაყენება, განსაცდელში მიტოვება, დაუხმარებლობა, ავადმყოფის განსაცდელში მიტოვება (მუხლები 127-ე, 128-ე, 129-ე, 130-ე).....	326
7.2. შიდსის შეყრა, განსაკუთრებით საშიში, ინფექციური დაავადების შეყრა (მუხლები 130-ე, 131-ე).....	350
7.3. უკანონო აბორტი (მუხლი 133-ე).....	361
7.4. სტერილიზაცია თანხმობის გარეშე, ქალის სასქესო ორგანოების დასახიჩრება (მუხლი 133', 133'').....	365
7.5. ადამიანის ორგანოს, ორგანოს ნაწილის ან ქსოვილის ალების იძულება, სისხლით ან სისხლის კომპონენტებით უკანონო ვაჭრობა, ადამიანის ორგანოებით ვაჭრობა,	

გენეტიკური მანიპულაცია (მუხლები 134-ე, 135-ე, 135 ¹ -ე, 136-ე).....	377
სასამართლო პრაქტიკა.....	394
გამოყენებული ლიტერატურა.....	396

თავი VIII- ადამიანის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულები საზღვარგარეთის ქვეყნების კანონმდებლობაში.....	398
გამოყენებული ლიტერატურა.....	422

თავი I

საქართველოს სისხლის სამართლის

კერძო ნაწილის ცნება, მიზნები და ამოცანები, ქმედების დანაშაულად კვალიფიკაცია

სისხლის სამართალი სამართლის ერთ-ერთი ფუნდამენტური დარგია და, ამდენად, სამართლის ზოგადი ნიშნებისაგან მოწყვეტილი არაა. კერძოდ, სისხლის სამართალიც, ისევე როგორც სამართალი საზოგადოდ, განსაზღვრული ნორმების, ანუ ქცევის წესების ერთობლიობაა, რომელიც აწესრიგებს გარკვეულ ურთიერთობებს. სისხლის სამართლის ნორმა, ისევე როგორც სამართლის ნორმა, სახელმწიფოებრივად სავალდებულო ქცევის წესია და იგი საზოგადოების ყველა დელიქტუნიანი პირის მიმართ ვრცელდება (თუმცა, როგორც ასაბუთებენ, ობიექტურად მართლსაწინააღმდეგო ქმედება შეიძლება შეურაცხადმაც კი ჩაიდინოს). სისხლის სამართლის ნორმის მოქმედება ვრცელდება აგრეთვე ზოგიერთი კატეგორიის იურიდიულ პირზეც.

სისხლისსამართლებრივ ურთიერთობას აწესრიგებს სისხლის სამართალი. კონკრეტულად, სისხლის სამართლის კანონმდებლობა — სისხლის სამართლის კოდექსი, საერთაშორისო ხელშეკრულება.

სისხლისსამართლებრივი ურთიერთობა წარმოიშობა მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენისთანავე. ეს იმას ნიშნავს, რომ ამ მომენტიდან სახელმწიფოს უფლება აქვს, მისცეს სისხლის სამართლის პასუხისგებაში და დასაჯოს ბრალეული ქმედების ჩამდენი, ხოლო ეს უკანასკნელი ვალდებულია, აგოს პასუხი და მოიხადოს სასჯელი. ამრიგად, სისხლისსამართლებრივ ურთიერთობას ორი სუბიექტი ჰყავს — სახელმწიფო და ბრალდებული. ორივე უცვლელი სუბიექტია. არც ერთის გამორიცხვა შეიძლება და არც მეორის. ერთი მხრივ, ყოველთვის სახელმწიფო ახორციელებს მინიჭებულ უფლებებს სამართალდამცავი ორგანოების მეშვეობით,

ხოლო, მეორე მხრივ, ბრალეული ქმედების ჩამდენი პირი თვითონ აგებს პასუხს მის მიერ ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედებისათვის. იმისათვის, რომ სახელმწიფომ მისი უფლება გამოიყენოს და დასაჯოს დანაშაულებრივი ქმედების ჩამდენი, ხოლო ამ უკანასკნელმა აგოს პასუხი და მოიხადოს სასჯელი, საჭიროა, მას უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანოს (ჩვენთან — პარლამენტის) მეშვეობით დადგენილი ჰქონდეს, თუ რომელი მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედება ითვლება ქვეყანაში დანაშაულად და რა სახის სასჯელი, რა ზომით შეიძლება იქნეს გამოყენებული ყოველი კონკრეტული დანაშაულებრივი ქმედების ჩამდენ პირთა მიმართ. დანაშაულთა ჩამონათვალი კანონში უნდა იყოს ამომწურავი. ე.ი. მართლსაწინააღმდეგო ბრალეულად შეიძლება შეფასდეს ის ქმედება, რომელიც კანონით არის გათვალისწინებული.

გერმანულ სისხლისსამართლებრივ ლიტერატურაში სისხლისსამართლებრივი ურთიერთობის იდეა, როგორც წესი, ტრადიციული არ არის. მართალია, ხშირადაა მსჯელობა სისხლის სამართლის ნორმაზე, ამ ნორმის მეშვეობით მართლწესრიგის დაცვაზე, მაგრამ არაფერია ნათქვამი სახელმწიფოსა და პიროვნების იმ ურთიერთობაზე, რაც დანაშაულის თავიდან აცილების მიზანს ემსახურება. ამის გამო გერმანელი კოლეგები წინააღმდეგობაში ვარდებიან. მაგალითად, კ. როქსინი ხაზგასმით ამტკიცებს, რომ სისხლის სამართალი დანაშაულებრივი ხელყოფისაგან იცავს სამართლებრივ სიკეთეს და მას დანაშაულის მატერიალური ცნების ასაგებად დიდი მნიშვნელობა აქვს.¹ მაგრამ, გაურკვეველია, რა გზით, რა ხერხით ხდება დანაშაულებრივი ხელყოფისგან სამართლებრივი სიკეთის დაცვა? თუ დანაშაულთა თავიდან აცილების გამო სისხლისსამართლებრივი ურთიერთობა არ არსებობს, მაშინ ლოგიკურია დასკვნა, რომ სამართლებრივი სიკეთის დაცვა სასჯელის გამოყენებით ხდება. მაგრამ რა ვუყოთ იმას, რომ სასჯელის გამოყენება დანაშაულს უკვე ჩადენილად გულისხმობს? თუ დანაშაული უკვე ჩადენილია, მაშინ სადღაა დანაშაულებრივი ხელყოფისაგან

1 C. Roxin, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Band 1. München, 2006., a. 14-15.

სისხლისსამართლებრივი დაცვა? დანაშაული, როგორც იურიდიული ფაქტი, რომელიც თითქოს ქმნის სისხლისსამართლებრივ ურთიერთობას სახელმწიფოსა და დანაშაულებრივი ქმედების ჩამდენ პირს შორის, ინვეეს აზრთა სხვადასხვაობას. უფრო მეტიც, ცალკეული მეცნიერი თვლის, რომ თუ დანაშაულებრივი ქმედების ჩადენა ქმნის სახელმწიფოსთან სისხლისსამართლებრივ ურთიერთობას, მაშინ გამოდის, რომ დანაშაულის ჩადენამდე სახელმწიფოსა და პიროვნების სისხლისსამართლებრივი კავშირი არ არსებობს. მაშინ როგორაა შესაძლებელი ჩადენილი ქმედების მართლწინააღმდეგობა?

დანაშაული, როგორც მართლსაწინააღმდეგო ქმედება, იმდენადაა შესაძლებელი, რამდენადაც დანაშაულის ჩადენას წინ უსწრებს დანაშაულთა თავიდან აცილების გამო სისხლისსამართლებრივი ურთიერთობა. ის სისხლის სამართლის კანონის ძალაში შესვლის მომენტიდან წარმოიშობა სახელმწიფოსა და პიროვნებას შორის².

მაშასადამე, დანაშაულის ჩადენის გამო სისხლისსამართლებრივი ურთიერთობის იდეა, დანაშაულის, როგორც მართლსაწინააღმდეგო ქმედების, ლოგიკურ უარყოფას წარმოადგენს. უფრო მეტიც, დანაშაულის ჩადენის გამო სისხლისსამართლებრივი ურთიერთობის იდეა ძირშივე ეწინააღმდეგება არაბრალეულობის პრეზუმფციას, რადგან ბრალდებული, თავისი პროცესუალური მდგომარეობით, არაბრალეულია იქამდე, ვიდრე ეს მისი არაბრალეულობა სასამართლოს მიერ გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენით არ იქნება გაბათილებული და იგი ბრალეულის სამართლებრივ მდგომარეობაში არ ჩადგება.

საქართველოს სისხლის სამართლის ახალ კანონმდებლობას ძირითადად საფუძვლად უდევს გერმანული სისხლისსამართლებრივი დოქტრინისა (კანონმდებლობისა) და გერმანელი მეცნიერების მიერ შემუშავებული თეორიული დებულებები და მიმართულებანი.

ქართული სისხლის სამართლის კანონმდებლობით უარყოფილ იქნა სისხლის სამართლის სოციოლოგიური სკოლის მოძღვრება, რითაც დასჯადად იყო გამოცხადებული

2 გ. ნაჭყებია, სისხლის სამართლის საგანი, თბ., 1997., გვ. 36.